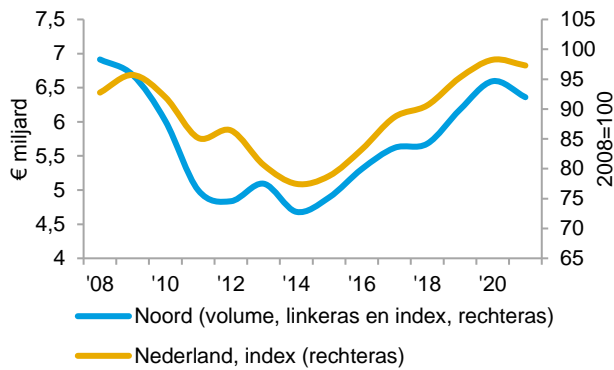

Samen met het EIB brengt Bouwend Nederland op BouwActueel alle relevante economische markt- en bedrijfsvoeringsinformatie voor leden bijeen. De website biedt inzicht in recente ontwikkelingen, prognoses en kengetallen bedrijfsvoering. Dit betreft zowel landelijke informatie als informatie voor de regio. Deze kwartaalrapportage biedt u inzicht in actuele economische ontwikkelingen voor uw regio en deelsector. Effecten van de coronacrisis zijn in deze rapportage overigens (nog) niet meegenomen. Meer informatie vindt u op www.bouwendnederland.nl/bouwactueel.

Ontwikkeling bouwproductie

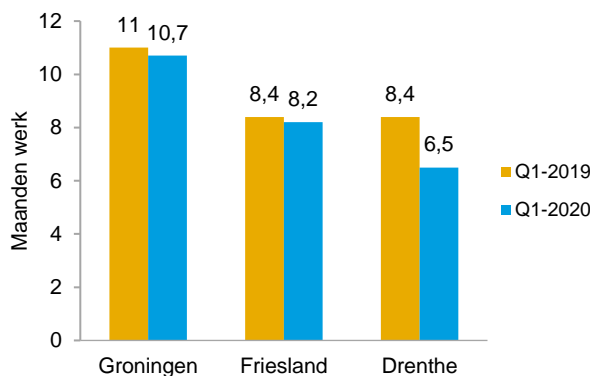

Productie neemt af met 3,5%

Na een lange periode van sterke groei, krimpt de bouwproductie in regio Noord naar verwachting dit jaar weer voor het eerst sinds de crisis. De bouwproductie in de regio neemt naar schatting af met 3,5%, waarmee de totale regionale bouwproductie voor 2020 uitkomt op € 6,4 miljard. De krimp dit jaar is onder andere het gevolg van de stikstofproblematiek en wordt vooral veroorzaakt door een dalende productie binnen de utiliteitsbouw (-7,5%) en de gww (-3%).

(Alle productiebedragen zijn in prijzen va 2018)

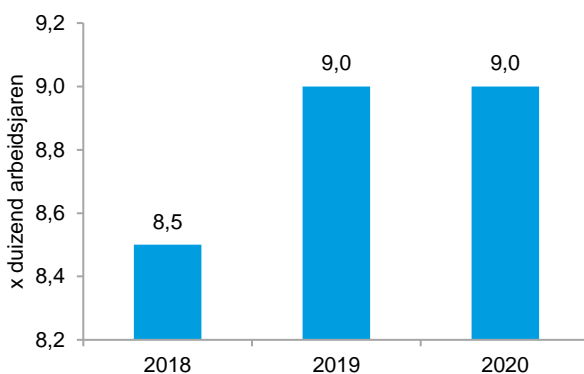
Orderportefeuilles

Werkvoorraad per saldo gedaald

De werkvoorraad van bouwbedrijven in regio Noord neemt in het eerst kwartaal van 2020 per saldo af ten opzichte vorig jaar (-2,4 maanden). In Drenthe is sprake van de grootste daling in de orderportefeuille. Hier moeten bouwbedrijven het doen met bijna 2 maanden minder werk. In de provincies Groningen (-0,3 maand) en Friesland (-0,2 maand) blijft de werkvoorraad nagenoeg stabiel.

Ontwikkeling werkgelegenheid

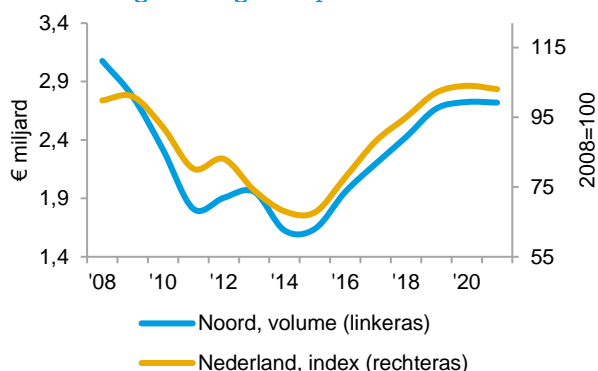
Arbeidsvolume blijft onveranderd

De werkgelegenheid in regio Noord blijft dit jaar naar verwachting steken op een niveau van 9.000 arbeidsjaren. Dit is hetzelfde niveau als vorig jaar. In 2019 groeide de werkgelegenheid nog sterk met bijna 6%.

(Het betreft hier de werkgelegenheid van de uitvoerende bouw)

Ontwikkeling woningbouwproductie

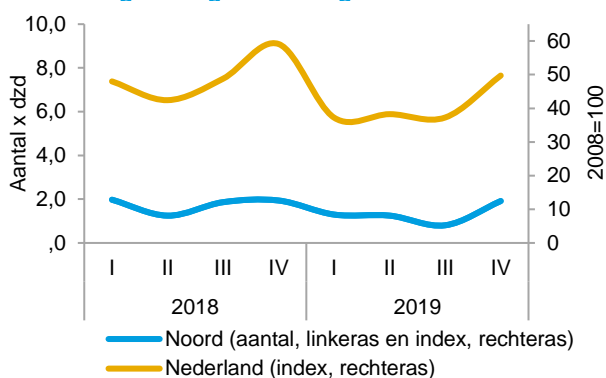

Woningbouwproductie stagneert*

Na een periode van forse groei, stagneert de woningbouwproductie dit jaar in het noorden van het land. Naar verwachting blijft het productievolume dit jaar steken op € 2,7 miljard. Ondanks het uitblijven van groei, presteert de regio bovengemiddeld. Op landelijk niveau neemt de productie met 1% af.

* Nieuwbouw, herstel en verbouw, onderhoud

Aantal vergunningen woningbouw

Daling verleende vergunningen

Het aantal verleende vergunningen voor woningen volgt sinds het vierde kwartaal van 2018 een negatieve trend. In 2019 werden voor ongeveer 5.200 woningen vergunningen verleend. Dit is 25% minder dan een jaar eerder. In het laatste kwartaal van 2019 werden echter voor ruim 1.900 woningen vergunningen verleend. In vergelijking met de afgelopen jaren was dit een hoog aantal, waarmee de vergunningverlening weer lijkt aan te trekken.

Woningbouwproductie per provincie

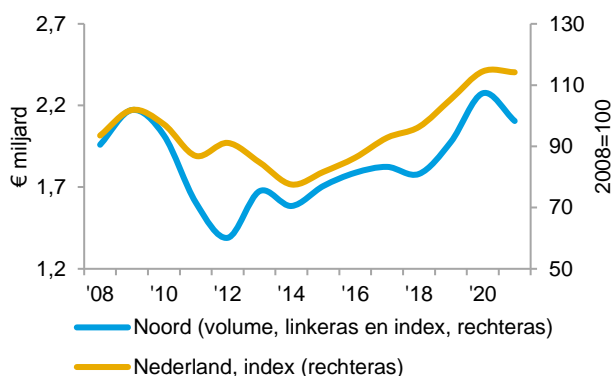
	Volume, € miljoen			Jaarlijkse verandering, %	
	2018	2019	2020	2019	2020
Groningen	922	960	995	4	3,5
Friesland	1.045	1060	1.035	1,5	-2,5
Drenthe	702	705	690	0,5	-2
Totaal	2.669	2.725	2.720	2	0
Nederland	29.275	29.875	29.575	2	-1

Sterke groei in Groningen

Van de afzonderlijke provincies, groeit de woningbouwproductie in Groningen met 3,5% het sterkst. De groei in Groningen dit jaar is vergelijkbaar met het niveau van vorig jaar en brengt het productievolume van de provincie dichterbij dat van Friesland, waar sprake is van krimp (-2,5%). Ook in Drenthe is sprake van een krimpende woningbouwproductie. De productie in deze provincie loopt dit jaar terug met 2%, vergelijkbaar met de krimp in Friesland.

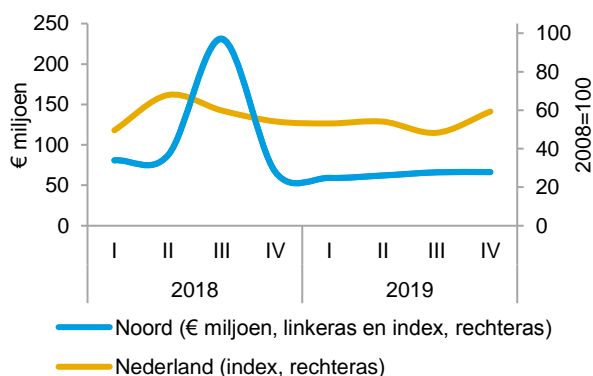
Ontwikkeling utiliteitsbouwproductie

***Productie u-bouw loopt sterk terug**
De utiliteitsbouw in regio Noord neemt dit jaar naar verwachting af met -7,5%, waarmee het productievolume uitkomt op € 2,1 miljard. In 2018 en 2019 groeide de productie nog fors met meer dan 10%. Ten opzichte van de andere deelmarkten in de regio wordt de utiliteitsbouw het zwaarst getroffen door de problemen die bestaan rond stikstof. Het gaat hierbij vooral om de nieuwbouw van agrarische gebouwen.

* Nieuwbouw, herstel en verbouw, onderhoud

Bouwvolume vergunningen utiliteitsbouw

Daling vergunningenvolume
In 2019 kwam het totale vergunde volume voor de utiliteitsbouw uit op € 253 miljoen. In 2018 was nog sprake van een totaal vergund volume van € 464 miljoen, mede door het grote vergunde volume in het derde kwartaal dat jaar. Het vergunde volume in 2019 kwam gemiddeld uit op € 63 miljoen per kwartaal.

*Prijsniveau 2018

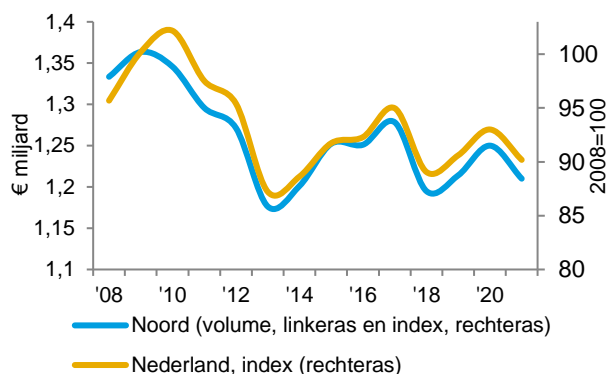
Utiliteitsbouwproductie per provincie

	Volume, € miljoen			Jaarlijkse verandering, %	
	2018	2019	2020	2019	2020
Groningen	743	955	900	28,5	-6
Friesland	826	885	770	7	-13
Drenthe	408	435	435	6,5	0
Totaal	1.977	2.275	2.105	15	-7,5
Nederland	21.100	22.700	22.650	7,5	0

Krimp in Friesland en Groningen
De afnemende productie dit jaar is een reflectie van de teruglopende utiliteitsbouwproductie in Groningen en Friesland, de twee grootste provincies van de regio. In Groningen krimpt de utiliteitsbouw dit jaar met 6% en in Friesland zelfs met 13%. In Drenthe stagneert de utiliteitsbouwproductie. Vorig jaar was hier nog sprake van een sterke groei van 6,5%.

Ontwikkeling infraproductie

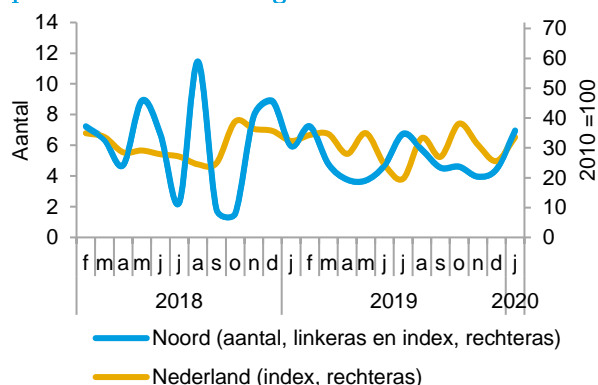

Infraproductie* krimpt met -3%

Net zoals de utiliteitsbouwproductie wordt dit jaar een krimp verwacht in de infraproductie, alhoewel minder sterk. De infraproductie in de regio Noord krimpt dit jaar met -3%, vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde. Het productievolume valt dit jaar terug naar een niveau van € 1,2 miljard.

* Nieuwbouw en reconstructie, reparatie en onderhoud

Openbare aanbestedingen

Afname openbare aanbestedingen

Het aantal infrastructurele projecten dat in 2019 openbaar is aanbesteed ligt op een lager niveau dan het jaar daarvoor. In 2019 zijn in de regio in totaal 60 infrastructurele projecten openbaar aanbesteed. In 2018 waren dit er nog 73. De daling van het aantal openbaar aanbesteede projecten reflecteert de verwachte daling van de productie dit jaar.

Infraproductie per provincie

	Volume, € miljoen			Jaarlijkse verandering, %	
	2018	2019	2020	2019	2020
Groningen	416	430	420	3,5	-2,5
Friesland	411	425	410	3,5	-3,5
Drenthe	387	395	380	2	-4
Totaal	1.214	1.250	1.210	3	-3
Nederland	16.825	17.250	16.780	2,5	-3

Infraproductie krimpt in elk van de afzonderlijke provincies

Naar verwachting krimpt de infraproductie in elk van de afzonderlijke provincies in regio Noord. Hiermee kent de ontwikkeling van de infraproductie voor de drie provincies een eenduidig beeld. De krimp dit jaar varieert per provincie, maar ligt tussen 2,5% (Groningen) en 4% (Drenthe).